

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Pastorietuin van de Sint-Martinusparochie

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Pastorietuin van de Sint-Martinusparochie

Titel:	Pastorietuin van de Sint-Martinusparochie
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Tielt-Winge
Deelgemeente:	Tielt
Bron:	Schepping: 2016-08-03 Bijwerken: 2017-06-13 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303104
Coördinaten:	Breedte: 4.91343303701 Lengte: 50.9303334245

Primaire tekst

Pastorietuin, circa 75 are, met typische dualiteit: naast een vlak, bij de pastorie aansluitend gedeelte, een hellend bebost perceel met rudimentaire 'landschappelijke' aanleg (bochtig ringpad, bruine beuk); imposante taxushaag met 'poortje' gevormd door gele kornoelje; de voortuin en het vlakke gedeelte achter de pastorie recentelijk heraangelegd.

De in de 17de eeuw gebouwde, in 1741 herbouwde en niet lang geleden 'hard' gerestaureerde pastorie van Sint-Maarten te Optielt werd in 1974 als monument beschermd. Het gaat om een dubbel huis met één verdieping. Het meest opvallende kenmerk is de door klokgevels bekroonde middentravee, zowel aan de voor- als aan de achterzijde van het gebouw. Recentelijk werd ook de tuin heraangelegd met, in de onmiddellijke omgeving van het pastoriegebouw, gebruik van betonklinkers en -tegels en ander eigentijds materiaal, onder andere bolprunusjes (*Prunus fruticosa* 'Globosa'), die de snoeivormen van weleer moeten evoceren. Het vlakke gedeelte van de tuin aan de achterzijde van het gebouw is grotendeels verhard en bezaaid met plateaus, terrassen en met beton afgeboorde plantvlakken. Een vroeger dienstgebouw werd afgebroken en vervangen door accommodatie voor bezoekers met, aansluitend hierop, een parkeerterrein. Meer naar de periferie toe zijn elementen aanwezig die de renovatie hebben overleefd, langs de straat bijvoorbeeld enkele Italiaanse populieren (*Populus nigra* 'Italica') en een zilverlinde (*Tilia tomentosa*).

Het beeld op de Ferrariskaart (1771-1775) verschilt sterk van wat de 19de-eeuwse kaarten te zien geven. Op de Primitieve kadasterkaart wordt een indeling weergegeven die, wat de tuin betreft, voor de regio min of meer klassiek is: een vlak, rechthoekig gedeelte (perceel 331) dat onmiddellijk aansloot bij de achterzijde van het pastoriegebouw en door een rechte, brede gracht (perceel 330) werd gescheiden van het beboste perceel 329, dat zich bergopwaarts uitstreckte en dat in de 19de-eeuwse 'landschappelijke' stijl werd aangelegd. Het nutsgedeelte, inclusief een gebouw, lag rechts van de pastorie op perceel 335. Het geheel besloeg ongeveer 75 are. Van de gracht is geen spoor meer te vinden, maar ongeveer op die plaats bevindt zich een rij van tien oude taxussen (*Taxus baccata*) – vermoedelijk zijn er twee verdwenen – die ooit op 3 meter hoogte werden geknot en die, als afsluiting van het formele gedeelte, waarschijnlijk ooit een hoge haag of palissade hebben gevormd. In het midden hiervan is een opening tussen twee, eveneens oude, gele kornoeljes (*Cornus mas*). Parallel met deze taxushaag loopt een talud dat de aanzet vormt van de beboste helling, die ontsloten wordt door een perifeer, slingerend pad. In dit gedeelte komen verschillende knotbomen voor van zomereik (*Quercus robur*) en gewone haagbeuk (*Carpinus betulus*), een oude tamme kastanje (*Castanea sativa*), restanten van een oude haagbeukenhaag (*Carpinus betulus*) en een grote bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') (hol en in het verleden met onder andere zandstralen behandeld) met 408 centimeter stamomtrek, standaard gemeten op 150 cm hoogte.

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Pastorietuin van de Sint-Martinusparochie

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2002

Titel Text: Tuin bij de pastorie van de Sint-Martinuskerk in Optielt

Grafische documenten

Tielt-Winge Oudepastoriestraat 22 Kruis bij de pastorie (Van Acker, Pascal, 14-09-2014, ©Pascal Van Acker)

Tielt-Winge Oudepastoriestraat 22 (Kinnaer, Anse, 09-08-2009, ©Kinnaer, Anse)

Tielt-Winge Oudepastoriestraat 22 (Vandevorst, Kris, 12-10-2006, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

GENICOT L. e.a. 1971: *Bouwen door de Eeuwen heen - Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen, deel 1: arrondissement Leuven*, het Ministerie van de Nederlandse Cultuur, Brussel, 369.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120578>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/42814>

Beknopte karakterisering

Datering: 18de eeuw, 19de eeuw, tweede kwart 18de eeuw, vierde kwart 17de eeuw

Typologie: afsluitingshagen, knotbomen, pastorietuinen, pastorieën, sierhagen